

Dotváření zemského povrchu

VNĚJŠÍ PŘÍRODNÍ ČINITELÉ

- svou činností mění zemský povrch, dochází k narušení zemského povrchu a pozvolnému rozpadu hornin = zvětrávání = narušený povrch je současně zarovnáván

1) *PŮSOBENÍM VODY* – a) působením dešťové vody – v atmosféře se sloučí s jinými prvky – okyselí se – ten se dostane do puklin, kde působí na horninu – ta měkne a drolí se

b) působením tekoucí vody – při delším dešti, tání ledu se voda hromadí v mělkých sníženinách na povrchu svahů, stéká do stroužek – ty pak stékají do potoků a řek, vodní toky si tak vytvoří vyhloubeninu = koryto, horní toky řek mají velkou sílu, unášejí různý materiál, kterým obrušují dno koryta a vytvářejí dlouhé, hluboké zářezy = kaňony a údolí ve tvaru písmene V, na dolním toku teče řeka pomalu, materiál, který unášejí, se zde usazuje a tvoří naplaveniny

c) působením zmrzlé vody – ledu

2) *PŮSOBENÍM VĚTRU* – silný vítr unášejí různý materiál (prach, písek, části rostlin), nárazem těchto částic dochází k obrušování skal, vítr zemský povrch vysušuje, nežádoucí vysušování a odnos půdy větrem = půdní eroze, větrolamy = zabraňují vysušování a odnosu půdy, jsou to husté pásy stromů

3) *PŮSOBENÍM TEPLoty* – předměty se vlivem vysoké teploty rozpínají

4) *PŮSOBENÍM ROSTLIN* – rostliny svými kořeny zpevňují půdu

5) *PŮSOBENÍM ČINNOSTI ČLOVĚKA* – člověk svou činností přetváří zemský povrch